

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 507

Hyvinvointijohtamisen tilannekatsaus

TRE:4942/00.01.03/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Linnamaa Reija

Valmistelijan yhteystiedot

Hyvinvointijohtaja Tarja Puskala, puh. 050 595 1079, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Hyvinvointijohtamisen tilannekatsaus merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden strategiajohtaja Reija Linnamaalle ja hyvinvointijohtaja Tarja Puskalalle. He olivat läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Lassi Kaleva poistui ja varajäsen Antti Moisander saapui kokoukseen.

Perustelut

Kaupunginhallitus ohjaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä sekä hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä. Hyvinvointijohtamisella tuetaan kaupunginhallitusta sen ohjaustehtävissä, valmistellaan asioita kaupunginhallitukselle sekä varmistetaan niiden toimeenpano.

Valmistelua koordinoi ja ohjaa konsernihallinnon strategia- ja kehittämissyksikössä hyvinvointijohtaja.

Kaupunki on lähtenyt soteuudistuksen jälkeen vahvistamaan hyvinvointia kaupunginhallituksen 13.2.2023 linjausten mukaisesti. Kuluvan syksyn valmistelussa on kartoitettu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (hyte) nykytila, sisällöt, suunnitelmat, työ- ja ohjausryhmät. Valmistelussa on tunnistettu hyvinvointijohtamisen keskiössä olevat asiat, jotka toimivat hyvinvointijohtamisen lähtökohtina ja periaatteina.

Hyvinvointijohtamisen keskiössä ovat asukaslähtöisyys, kustannusvaikuttavuus, tiedolla johtaminen, konkreettiset tehtävät ja tulokset sekä hyvinvointijohtamisen yhdistyminen kokonaisujohtamiseen. Kaupungin toimintaa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi kehitetään ja toteutetaan näiden periaatteiden mukaisesti.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Tampere tarkastelee hyvinvointia laajasti Stiglitzin mallin mukaisesti kahdeksan osa-alueen eli hyvinvointivarannon kautta. Tavoitteet asetetaan hyvinvointisuunnitelmassa, joka laaditaan valtuustokausittain ja joka toimii hyvinvointijohtamisen kaupunkitasoisena ohjaavana asiakirjana. Kaupungin strategian, talousarvion ja -suunnitelman sekä hyvinvointisuunnitelman tulee olla hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoiteasetannan näkökulmasta yhtenevät. Nyt voimassa olevaan hyvinvointisuunnitelmaan vuosille 2022-2025 on tehty soteuudistuksen vuoksi päivitys neljään tavoitteeseen, mistä raportoidaan valtuustolle vuoden 2023 tilinpäätösraportoinnin yhteydessä. Seuraavan, vuosien 2026-2029 hyvinvointisuunnitelman rakennetta ja sisältöä tullaan kehittämään, jotta suunnitelma vastaisi mahdollisimman hyvin kuntalaisten nykyisiin ja ennakoituihin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tarpeisiin ja haasteisiin.

Hyvinvointijohtamisen tehtävänä on hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja hyvinvointialueyhteistyön johtaminen sekä hyvinvoinnin kaupunkitasoinen kehittäminen ja poikkihallinnollisen johtamisen vahvistaminen. Työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä palvelualueiden, erityisesti sivistyspalvelujen, kanssa. Muun muassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kaupunkitasoiset koordinaation ja tuen tehtävät ovat sivistyspalveluissa. Hyvinvoinnin kehitysohjelma käynnistyy vuoden 2024 alussa. Nelivuotisen kehitysohjelman tavoitteena on asukkaiden hyvinvoinnin haasteiden ratkaiseminen ja kaupungin toimintatapojen uudistaminen hyödyntämällä tietoa, vaikuttavia toimintamalleja ja yhteistyörakenteita (ekosysteemit). Kehitysohjelman omistajuus on sivistyspalveluissa, koska ohjelman toteutuksessa on olennaista läheisyys asukkaille järjestettäviin palveluihin. Ohjelman valmistelu on käynnistetty ja hyvinvointijohtaja osallistuu kehitysohjelman ohjaukseen.

Hyvinvointialueyhteistyö

Hyvinvointialueen kanssa laadittu puitesopimus määrittelee yhteistyön ylätasoon tavoitteet. Sopimuksen osapuolina ovat Pirkanmaan hyvinvointialue, kaikki Pirkanmaan kunnat sekä Pirkanmaan liitto. Kaupunginhallitus hyväksyi sopimuksen 6.3.2023. Puitesopimuksessa on määritelty yhteisiä tavoitteita yhdeksälle osa-alueelle: hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, työllistymisen tukeminen, kotoutumisen edistäminen, palveluiden, maankäytön, asuntotuotannon ja investointien ohjelmointi ja yhteinen väestöennuste, sivistys- ja sote-palvelujen tiivis yhteistyö, tiedolla johtaminen, varautuminen ja valmiussuunnittelu, TKI-yhteistyö ja vaikuttaminen sekä järjestöyhteistyö.

Hyvinvointialueen kutsumissa kuntajohdon 27.9.2023 ja 1.11.2023 tilaisuuksissa on käsitelty hyvinvointialueen palveluverkon uudistusta, joka etenee vaiheittain. Kaupunki antaa hyvinvointialueelle lausunnot palveluverkkoselvityksistä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämistehtävän sekä kaupungin toiminnan tai talouden vaikutusten näkökulmista. Tampereen alueen sote-palveluverkko on hyvin saavutettava myös muualta kuin Tampereelta. Huomioitava kuitenkin on,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

että sen kapasiteetti on aikanaan laskettu tamperelaisen väestön pohjalta. Lausunnoissa onkin tuotu esille huoli palveluiden riittävydestä tilanteessa, jossa sekä kaupungin väestö kasvaa että tiettyihin palveluihin ohjautuu jatkossa aiempaa enemmän myös muita kuin tamperelaisia.

Hyvinvointialueyhteistyössä yksi merkittävä asia kaupungin näkökulmasta ovat sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen kiinteistöt, jotka uudistuksessa jäivät kaupungille ja joita koskee yhtiöittämisvelvoite siirtymäajan jälkeen. Siirtymäaikaa on lainsäädännön mukaan vuodet 2023-2025 ja optiovuosi 2026. Kaupungin tahtotilana on irtautua sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen käytössä olevien kiinteistöistä ja niiden investointivastuusta myymällä ne markkinoilla toimiville, vuokrausta harjoittaville yrityksille tai hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueen kanssa käydään säännöllistä keskustelua näistä vuokraohteista, joita on yhteensä 108 kappaletta. Sopimuksia on valmiina 81 kappaletta. Huomioitavaa on, että pitkiä vuokrasopimuksia 17 kappaletta ja alivuokraohteiden sopimuksia 5 kappaletta on edelleen tekemättä. Asia on nostettu esille kaupunginhallituksen 18.9.2023 antamassa lausunnossa koskien hyvinvointialueen palveluverkkoselvitystä sekä keskusteluissa hyvinvointialueen johdon kanssa.

Tampereella on viisi hyvinvointikeskusta, jotka ovat Hervanta Trio, Koilliskeskus, Lielähtikeskus, Tesoma sekä Tipotie. Sote-uudistuksessa hyvinvointikeskusten toiminnan koordinointi jäi Tampereen kaupungin tehtäväksi sivistyspalvelujen palvelualueelle. Hyvinvointialueella on oma termistönsä sote-palveluja tarjoaville toimipisteille. Kaupungin näkemys on, että hyvinvointikeskus-termi voidaan säilyttää termistössä jatkossakin niissä kohteissa, joissa se on vakiintunut ja jonka asiakkaat tuntevat. Nykyisten hyvinvointikeskusten arjen käytännön tehtävien koordinoititehtävä voidaan ottaa kaupungin tehtäväksi niin, että hyvinvointialueen kanssa sovittaisiin ao. tehtävien kustannusten jakamisesta.

Hyvinvointialue on laatinut alueelliset hyvinvointia koskevat suunnitelmat. Kaupunginhallitus antoi lausunnon suunnitelmista 6.11.2023. Alueellisia suunnitelmia ovat alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, alueellinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma (alueellinen neuvolasuunnitelma, alueellinen opiskeluhoitosuunnitelma), alueellinen ehkäisevän päihdetyön suunnitelma ja alueellinen ikääntyneiden suunnitelma. Hyvinvointialueen kanssa pidettiin lakisääteinen hyte-neuvottelu 14.11.2023, jossa keskusteltiin edellä mainittujen suunnitelmien toimeenpanosta. Aluevaltuusto käsittelee suunnitelmat vuoden 2024 alussa. Tampereen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on laadittu vuosille 2022-2025 sisältäen laajemman hyvinvoinnin kokonaiskuvan. Tampereen kaupungin hyvinvointisuunnitelma sisältää keskeiset toimenpiteet myös alueellisten suunnitelmien näkökulmasta.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on muistuttanut 22.11.2023 ohjauskirjeellään kuntia niiden lakisääteisestä tehtävästä ehkäisevässä päihdetyössä. Ohjauskirjeen mukaan kuntien on tärkeää kiinnittää huomiota ehkäisevän päihdetyön rakenteisiin, tehdyn työn laatuun sekä erityisesti rakenteiden ja yhteistyön ylläpitämiseen kuntien, hyvinvointialueiden ja muiden toimijoiden välillä. Tampereella ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavana toimielimenä toimii kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta. Ohjauskirje on käsitelty kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa 29.11.2023.

Tiedoksi

Reija Linnamaa, Tarja Puskala

Liitteet

- 1 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, ohjauskirje 22.11.2023, Ehkäisevä päihdetyö on kunnan lakisääteinen tehtävä
- 2 Hyvinvointijohtamisen tilannekatsaus

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 19.12.2023 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti 19.12.2023.

Tampere
19.12.2023

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§507

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)